

Virksomhetsplan 2004

**Norwegian Radiation
Protection Authority**

Postboks 55
N-1332 Østerås
Norway

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2004. StrålevernRapport 2004:3, Østerås: Statens strålevern, 2004.

Emneord:

Virksomhetsplan for 2004.

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2004, samt en oversikt over Strålevernets mål og strategiske utfordringer.

Reference:

Plan of activities in 2004. StrålevernRapport 2004:3, Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2004. Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2004

Abstract:

The Norwegian Radiation Protection Authority (NRPA) meets its commitments by working towards three general regulatory goals plus one general goal associated with internal support and service functions.

Sound radiation protection for society, the individual and the environment.

Proper radiation use and nuclear safety.

Good preparedness.

A competent and effective organization in a good work environment

Prosjektleder: Martin Høiby

Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

26 sider

Utgitt 20. februar 2004 Opplag: 200

Form, omslag: Lobo Media, Oslo

Trykk: Lobo Media, Oslo

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, 1332 Østerås.

Telefon 67 16 25 00, telefax 67 14 74 07.

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910

StrålevernRapport 2004:3

Virksomhetsplan 2004

Statens strålevern
Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2004

Forord

Regelverket er på plass, og vi skal bidra til at det virker etter hensikten. Dette er vår store utfordring i 2004. Utforming av god veiledning og tilsyn med virksomhetenes strålevern er bærebjelker. Kildebrukerne både i helsevesenet, industrien og i forskningsmiljøene må ta ansvar for tilstrekkelig intern-kontroll, mens vi skal ta våre stikkprøver på om systemene fungerer.

Nye trusselvurderinger er utviklet og vårt fokus både på sikkerhet og beredskap er skjerpet. I 2004 skal vi beredskapsøves i en større øvelse. Det er viktig at mange av våre medspillere i "beredskapsfamilien" også får god effekt av denne øvelsen, og at den blir godt synlig i det offentlige rom.

Dette er smakebiter på hva 2004-planen inneholder. Dokumentet legger føringer som følger opp kravene til oss i Helsedepartementets tildelingsbrev, og viser hvilke ressurser vi legger i de ulike oppgavene. I tillegg viser plandokumentet hva vi skal lykkes med i 2004 i forhold til andre oppdragsgivere – særlig Miljøvern- og Utenriksdepartementene.

Strålevernets virksomhetsplan for 2004 er førende for vår virksomhet, og status i realiseringen følges nøye både på produksjons- og ressursiden.

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 20. februar 2004

Ole Harbitz

direktør

Innhold

Forord		ii
1 Om Statens strålevern		1
1.1 Helsedepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap		1
1.2 Arbeidet for andre myndigheter		1
2 Målene		2
3 Strategiske utfordringer		3
3.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet		3
3.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet		4
3.3 God beredskap		5
3.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø		5
4 Virksomhetsplan for 2004		6
4.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet		6
4.1.1 <i>Strålevernet skal bidra til at samfunnets behov for forvaltning, rådgivning, kunnskap og informasjon innen strålevern blir dekket</i>		6
4.1.2 <i>Strålevernet skal overvåke radioaktivitet og stråling i arbeidsmiljø, samt stråledoser til befolkning, arbeidstakere og pasienter</i>		9
4.1.3 <i>Strålevernet skal overvåke radioaktivitet og stråling i det ytre miljø</i>		10
4.1.4 <i>Strålevernet skal påse at menneskelig aktivitet som medfører forhøyet naturlig ioniserende stråling fra omgivelsene, er forsvarlig</i>		11
4.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet		12
4.2.1 <i>Strålevernet skal påse at all bruk av stråling er forsvarlig og at bruker, befolkning og miljø er vernet, samt at strålebrukere har tilstrekkelig egenkompetanse</i>		12
4.2.2 <i>Strålevernet skal føre tilsyn med at medisinsk bruk av stråling er berettiget og optimalisert og at doser og eksponering er kjent, samt påse at strålebruken er i samsvar med medisinsk anerkjente og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder</i>		12
4.2.3 <i>Strålevernet skal føre tilsyn med at drift av atomanlegg og bruk av spaltbart materiale er sikker og i samsvar med internasjonale konvensjoner, konsesjons- og driftsvilkår</i>		13

4.2.4	<i>Strålevernet skal påse at enhver tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering av strålekilder er forsvarlig</i>	14
4.3	God beredskap	14
4.3.1	<i>Strålevernet skal ha oppdaterte trusselbilder og -analyser for alle typer atom- og strålingsulykker - også de som gjelder for bruk av kjernefysiske og radiologiske stridsmidler i terror, krise og krig</i>	14
4.3.2	<i>Strålevernet skal utvikle den landsdekkende beredskapsorganisasjonen ved samarbeid og øvelser nasjonalt og internasjonalt</i>	15
4.3.3	<i>Strålevernet skal bidra gjennom rådgivning til at den utøvende helsetjenesten har en adekvat beredskap ved atom- og strålingsulykker</i>	17
4.3.4	<i>Strålevernet skal lede operativ krisehåndtering på nasjonalt nivå</i>	18
4.4	En kompetent og effektiv organisasjon i et godt arbeidsmiljø	18
4.3.1	<i>Strålevernet skal ha god kunnskap om miljø- og helsekonsekvenser og andre effekter av stråling</i>	18
4.3.2	<i>Strålevernet skal ha god og trygg ledelse med forståelse for samarbeid og samhandling i en kunnskapsorganisasjon</i>	19
4.3.3	<i>Strålevernet skal ha en effektiv og god utnyttelse av personal- og økonomiressurser</i>	19
4.3.4	<i>Strålevernet skal ha riktig kvalitet på stabs- og støttetjenester</i>	19
	Innføring av miljøledelse i statlige virksomheter	20
	Økonomiforvaltning	20
5	Lønns- og bemanningsoversikt	21
6	Plan for rapporteringen til HD i 2004	22
	Vedlegg	23
1	Tabellarisk oversikt, arbeidet for Utenriksdepartementet	23
2	Tabellarisk oversikt, arbeidet for Miljøverndepartementet	23

---

1 Om Statens strålevern

1.1 Helsedepartementets fagmyndighet innen strålevern og atomberedskap

Statens strålevern er fagmyndighet på området strålevern og atomsikkerhet og har følgende ansvarsområder:

- Statens strålevern har forvaltnings- og tilsynsansvar ved all bruk av strålekilder i medisin, industri og forskning, og med de to forskningsreaktorene i Norge.
- Statens strålevern overvåker naturlig og kunstig stråling i miljø og yrkesliv.
- Statens strålevern skal øke kunnskap om forekomst, risiko og effekt av stråling. Dette gjelder blant annet innen radioøkologi og medisinske effekter av stråling.
- Statens strålevern leder, har sekretariat og operasjonslokaler for den nasjonale atomberedskapen.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling, 2000, og Lov om atomenergivirksomhet, 1972.

Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.

1.2 Arbeidet for andre myndigheter

Statens strålevern betjener alle departementer i spørsmål som angår stråling og atomsaker.

Statens strålevern fungerer som fagdirektorat for Miljøverndepartementet når det gjelder forvaltning og overvåkning av radioaktiv forurensning av det ytre miljø. Dette er formalisert i en egen avtale mellom Helsedepartementet, Miljøverndepartementet og Strålevernet. I tillegg overvåker Strålevernet radioaktivitet i fiskeressursene på prosjektbasis for Fiskeridepartementet.

Videre reguleres etatens rolle og oppgaver i forhold til Utenriksdepartementet gjennom en avtale mellom Helsedepartementet, Utenriksdepartementet og Strålevernet. I forbindelse med realiseringen av Regjeringens Handlingsplan for atomsikkerhet (oppfølging av Stortingsmelding nr 34 1993-94) gjennomfører Strålevernet en rekke atomsikkerhetsprosjekter i bl.a. Russland. Strålevernet har ansvar for at det føres regnskap over det spaltbare materialet som til enhver tid befinner seg i Norge, i henhold til IAEA-safeguards-konvensjonen.

---

2 Målene

Strålevernet oppfyller sine forpliktelser ved å arbeide mot tre faglige hovedmål samt ett hovedmål knyttet til de interne støtte- og servicefunksjonene. De fire hovedmålene er konkretisert i delmål.

Hovedmål 1. Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

Strålevernet skal:

- bidra til at samfunnets behov for forvaltning, rådgivning, kunnskap og informasjon innen strålevern blir dekket;
- overvåke radioaktivitet og stråling i arbeidsmiljø, samt stråledoser til befolkning, arbeidstakere og pasienter;
- overvåke radioaktivitet og stråling i det ytre miljø;
- påse at menneskelig aktivitet som medfører forhøyet naturlig ioniserende stråling fra omgivelsene er forsvarlig.

Hovedmål 2. Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Strålevernet skal:

- påse at all bruk av stråling er forsvarlig og at bruker, befolkning og miljø er vernet, samt at strålebrukere har tilstrekkelig egenkompetanse;
- føre tilsyn med at medisinsk bruk av stråling er berettiget og optimalisert og at doser og eksponering er kjent, samt påse at strålebruken er i samsvar med medisinsk anerkjente og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder;
- føre tilsyn med at drift av atomanlegg og bruk av spaltbart materiale er sikker og i ansvar med internasjonale konvensjoner, konsesjons- og driftsvilkår;
- påse at enhver tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering av strålekilder er forsvarlig.

Hovedmål 3. God beredskap

Strålevernet skal:

- ha oppdaterte trusselbilder og -analyser for alle typer atom og strålingsulykker – også de som gjelder for bruk av kjernefysiske og radiologiske stridsmidler i terror, krise og krig;
- utvikle den landsdekkende beredskapsorganisasjonen ved samarbeid og øvelser nasjonalt og internasjonalt;
- bidra gjennom rådgivning til at den utøvende helsetjenesten har en adekvat beredskap ved atom- og strålingsulykker;
- lede operativ krisehåndtering på nasjonalt nivå.

Hovedmål 4. En kompetent og effektiv organisasjon i et godt arbeidsmiljø

Strålevernet skal:

- ha god kunnskap om miljø- og helsekonsekvenser og andre effekter av stråling;
- ha god og trygg ledelse med forståelse for samarbeid og samhandling i en kunnskapsorganisasjon;
- ha en effektiv og god utnyttelse av personal- og økonomiressurser;
- ha riktig kvalitet på stabs- og støttetjenester.

3 Strategiske utfordringer

Statens strålevern forvalter Atomenergiloven, Strålevernloven og forskrifter gitt med hjemmel disse. Til støtte for denne forvaltningen driver Strålevernet forsknings-, utviklings- og utredningsarbeider som danner basis for rådgivning, informasjon og formidling til departement og andre myndigheter, tilsynsobjekter og andre som har behov for den kunnskap Strålevernet kan by på.

Felles for all stråleeksponering er at negative helseeffekter kan opptre, og at viktige samfunnsverdier kan forringes eller trues. For Strålevernet vil fokusering på riktige mottiltak og virkemidler for bedre strålevern være en overordnet og vedvarende utfordring.

Innenfor strålevern, atomsikkerhet og beredskap er det en stor grad av internasjonalt samarbeid, og Strålevernet må fortsatt engasjere seg internasjonalt i henhold til forpliktende konvensjoner, i faglig internasjonalt arbeid for harmonisering av regelverk og tilsynspraksis samt i internasjonale miljøovervåkingsprogrammer og forskningsprogrammer. Kontroll av spaltbart materiale slik at dette ikke kommer på avveie, er et betydelig globalt problem, og Strålevernet skal bidra til dette arbeidet. Strålevernet vil fortsatt ha en aktiv rolle i det arbeid som pågår for å bedre atomsikkerheten og miljøet i våre nærrområder.

Strålevernets informasjonsvirksomhet har som målsetting å nå ut med kunnskap om stråling og strålevern til samfunnet slik at beslutninger og adferd påvirkes til å verne om helse og miljø. Behovet for informasjon på strålingsområdet er stort, og målgruppene er mange og differensierte.

3.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

I samfunnet eksponeres mennesker og miljø fra forskjellige kunstige og naturlige strålekilder. Noen strålekilder er knyttet til planlagt strålebruk i samfunnet ved bestemte lokaliserte virksomheter mens andre er kilder knyttet til utslipp og nedfall som kan påvises som forurensning i det ytre miljø. Enkelte naturlige strålekilder, slik som uv fra sola og radon fra grunnen, gir betydelig strålingseksponering av befolkningen.

Bevisstheten og oppmerksomheten om ulike typer stråling og mulige skadeeffekter er ikke avtakende i befolkningen og dette reflekteres ofte i media, som politiske initiativ eller som henvendelser til Strålevernet fra enkeltindivider. For å imøtekomme disse behov er Strålevernets primære virkemidler: forvaltning, overvåkning, informasjon og FoU-virksomhet.

Forvaltningsarbeidet ved Strålevernet omfatter i hovedsak kunstige strålekilder, og med den nye forskriften om strålevern og bruk av stråling stilles vi overfor krav om god implementering i betydelig tid fremover. For ulike sektorer og bruksområder for stråling utvikles det brukervennlige veiledninger og effektive forvaltningsprosedyrer for så vel brukerne som for Strålevernet.

Overvåkning av stråling, radioaktivitet og stråledoser vil fortsatt være et sentralt virkemiddel for Strålevernet enten det dreier seg om eksponering i arbeidsmiljø, pasientdoser, det ytre miljø eller i andre sammenhenger. Gjennom overvåkning oppnås nødvendig kunnskap om trender. Strålevernets laboratoriefunksjoner er og må være av høy kvalitet for å få dette til. Dette gir grunnlag for iverksettelse av tiltak for å redusere eksponering og doser samt for informasjonstiltak.

Riktig og målrettet informasjon til publikum, virksomheter, profesjoner og interessegrupper er et strategisk viktig virkemiddel for Strålevernet. Det er viktig å være tydelige på budskap og innhold samt å bruke de best egnede kommunikasjonskanaler for de respektive emner og målgrupper.

Strålevern er et fag som involverer mange fagdisipliner og et visst engasjement innen FoU-virksomhet er fortsatt av betydning for Strålevernets faglige utvikling. Gjennom FoU-virksomhet tilkommer ny kunnskap som vil ha betydning for bedret forvaltning, overvåkning og informasjon.

3.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

Forsvarlighetskravet knyttet til strålebruk med tilhørende krav til strålevern er grunnleggende i lovgivningen. Ansvar for å oppfylle kravene om forsvarlighet og strålevern påhviler de ansvarlige eller utøverne av virksomheten. Strålevernet vil, med hjemmel i ny forskrift arbeide aktivt med å tydeliggjøre dette ansvaret, særlig gjennom tilsynsarbeidet.

Medisinsk strålebruk er preget av et høyt medisinsk teknologisk nivå med stadig nye muligheter grunnet nyutvikling av så vel teknologi som medisinske metoder. Strålevernet skal bidra til at negative helseeffekter forebygges og samtidig bidra til å fremme god kvalitet på diagnostiske helsetjenester i samfunnet. På bakgrunn av at hoveddelen av stråledosen til befolkningen fra menneskeskapte strålekilder kommer fra medisinsk strålebruk, er det særdeles viktig for Strålevernet å være faglig oppdatert på utviklingen i denne sektor og bidra til optimalisering og kvalitetssikring. Stråledosen til pasient ved diagnostisk strålebruk skal være minst mulig, men dog ikke mindre enn at den diagnostiske målsetning ivaretas. Balansen mellom behovet for god bildeklarhet og lavest mulige stråledoser til pasienter utøves i strålevern ved optimalisering og omfatter mange ulike virkemidler (forvaltning, overvåkning, kvalitetssikring). En kritisk gjennomgang av bruken av diagnostisk røntgen vil kunne avdekke et mulig overforbruk. For å oppnå best mulig resultat i stråleterapi er det viktig å fokusere på stråledoser til pasient, slik at pasienter som kan ha nytte av slik behandling får best mulig resultat. Også her benytter Strålevernet prinsipielt de samme virkemidler som nevnt over, men bidrar i tillegg i en nasjonal satsing for kvalitetsikring.

Industriell strålebruk er karakterisert av til dels sterke kapslede/åpne radioaktive kilder i mindre oversiktlige arbeidsområder som anleggsområder, offshore og hvor muligheten for uhell og uønskede hendelser erfaringsmessig er større enn i andre sektorer. Strålevernet vil i likhet med mange andre land øke fokus på fysisk sikring for å forhindre at slike kilder kommer på avveie. Fortsatt skal virksomhetens interne kontroll med strålebruken vektlegges og at virksomheten har gode prosedyrer for håndtering av uønskede hendelser.

Norske atomanlegg er Institutt for energiteknikk's forskningsreaktorer på Kjeller og i Halden samt anlegget for radioaktivt avfall i Himdalen. Tilsyn med sikkerheten ved anleggene samt beredskap og strålevern i virksomheten må alltid ha høy prioritet i Strålevernet. En spesiell utfordring i årene fremover vil være å forberede Strålevernet på en dekommisjoneringsprosess og å følge utviklingen av nye planer for lagring/deponering av avfall.

Strålevernet er norsk kompetent myndighet og har oppgaver med oppfølging av Norges forpliktelser i forhold til IAEA's konvensjoner for nukleær sikkerhet, for sikker håndtering av atomavfall og for fysisk sikring av nukleært materiale.

Strålevernet spiller en sentral rolle ved realiseringen av Regjeringens handlingsplan for bedre atomsikkerhet i våre nærområder. Strålevernet understøtter Utenriksdepartementet i gjennomføringen av planen. Vi vektlegger dessuten særlig videreutvikling av myndighetssamarbeid med russiske myndigheter.

3.3 God beredskap

Beredskapsorganisasjonen besitter mye gammelt utstyr som må oppgraderes for at atomberedskapen ikke skal svekkes. Kriseutvalget ved atomulykker har derfor utarbeidet en langtidsplan for oppgradering og videreutvikling av beredskapen. Beredskapen må videreutvikles på alle nivå og i alle ledd. Utfordringene omfatter kontinuerlig vedlikehold, oppgradering og videreutvikling av planverk, tekniske hjelpemidler, prognose- og modelleringsverktøy, måleutstyr etc. som skal gjøre Kriseutvalget i stand til å fatte riktige beslutninger til rett tid i krisesituasjoner. Utviklingen på den nasjonale og internasjonale arena medfører at trusselbildet, som er grunnlaget for all planlegging, kontinuerlig må oppdateres. For å opprettholde en tilstrekkelig fagkompetanse innenfor et bredt spektrum av fagområder knyttet til kilder, spredning, kartlegging og virkninger av stråling og radioaktivitet på helse, miljø og næringsinteresser, samt informasjonsfaglig og beredskapsmessig kompetanse, gjennomføres det utviklingsprosjekter, øvelser, seminarer og møter. Dette skjer gjennom et bredt samarbeid med Kriseutvalgets og de faglige rådgivernes etater, samt i samarbeid med fylkesmannsembetene. Gjennom samarbeid med helsevesenet, vil Strålevernet bidra til å etablere tilstrekkelig kompetanse i forhold til behandling av et begrenset antall stråleskadde og kontaminerte pasienter.

Atomulykker og radiologiske ulykker vil lett kunne medføre konsekvenser av betydning over store områder og vil derfor kreve internasjonal koordinering og samarbeid. Arbeidet med å fremme internasjonal koordinering blir derfor svært viktig også for den nasjonale håndteringen. En annen viktig oppgave er å følge opp Norges forpliktelser i forhold til internasjonale konvensjoner og avtaler samt bilaterale avtaler på beredskapsområdet.

Strålevernet understøtter og leder Kriseutvalget i operativ krisehåndtering. Oppgavene består i informasjonsinnhenting, trussel- og konsekvensvurderinger, koordinering av innspill fra Kriseutvalgets faglige rådgivere og tilrettelegging av beslutningsgrunnlag basert på innspillene. Videre gjennomføres det briefere for Kriseutvalget og utformes forslag til beslutninger og informasjonsbudskap. Sentral oppgave er dessuten informasjonsformidling til departementene, beredskapsorganisasjonens medlemsetater på sentralt nivå, fylkesmannen (regional koordinator) og til media og allmennhet. Informasjon formidles også til våre naboland og til relevante internasjonale organisasjoner. Gjennom vaktordninger er nødvendig personell ved Strålevernet tilgjengelige for å gjøre innsats i en tidlig fase av en eventuell ulykke.

3.4 Effektiv strålevernorganisasjon og godt arbeidsmiljø

En kontinuerlig utfordring er å få det administrative støtteapparat tilpasset de behov kjernevirksomheten til enhver tid har samt å drive kostnadseffektivt bl.a. gjennom å påse at dimensjoneringen av tjenestene er riktig.

Strålevernet ønsker ikke selv å utvikle administrative IT-baserte verktøy dersom disse finnes kommersielt tilgjengelige, dette gjelder programmer f.eks. til kommunikasjon, informasjonsutveksling, styring og kontroll, beredskap.

Strålevernet har ambisjoner om kontinuerlig å forbedre service ovenfor oppdragsgivere, tilsynsobjekt, media og publikum for øvrig. Fakta om Strålevernet, hvilke tjenester vi byr på, responstid mv. går fram av Strålevernets nettside og vår serviceerklæring. Strålevernet vil arbeide for å tilby en døgnåpen forvaltning bl.a. gjennom webbaserte løsninger.

4 Virksomhetsplan for 2004

4.1 Godt strålevern for samfunnet, den enkelte og miljøet

4.1.1 Strålevernet skal bidra til at samfunnets behov for forvaltning, rådgivning, kunnskap og informasjon innen strålevern blir dekket

Delmål 11	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	104	609	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	251	1.060	482	12.653
Strålevern og sikkerhet	210	928	60	9.402
Total	604	2.597	542	22.055

For å etablere et nasjonalt barometer for å kartlegge trender knyttet til holdninger og kunnskap om strålevern og atomsikkerhet, skal det gjennomføres en (årlig) undersøkelse i befolkning/media.

Det skal utvikles et nasjonalt strålevernbarometer. I 2004 skal det foretas en befolkningsundersøkelse for å kartlegge holdninger til og kunnskap om strålevern og atomsikkerhet. Forrige befolkningsundersøkelse ble foretatt i 2001. Et nasjonalt strålevernbarometer gir muligheter til å få satt målingene i system, og se endringer over tid.

Strålevernet skal utarbeide veiledninger til ny forskrift om strålevern rettet til de respektive brukerområdene, samt utarbeide systemer for godkjennings- og meldeordninger.

Det legges opp til å utarbeide målrettede veiledninger i 2004; disse veiledningene og annet informasjonsmateriell vil inngå som en del av informasjonsarbeidet i 2004 med bl. a en bedre og mer brukervennlig struktur av hjemmesidene, både på intranettet og inter-nettet. Utvikling av veiledere er viktig for å implementere den nye forskriften. Et prosjekt innen elektronisk kommunikasjon, som også skal inneholde systemer for meldings- og godkjenningsordninger, vil bli påbegynt. Systemet vil henge nøye sammen med utviklingen av et nytt kilderegister.

Strålevernet skal utvikle en plan for varsling av UV-verdier for Norge og kjente feriemål. Planen skal omfatte total kostnader for slik varsling og identifisere hvilke aktører som må inkluderes. Videre skal planen omfatte et spesielt informasjonsopplegg for påske og sommer.

Det vil bli utarbeidet et konsept for UV-varsling nasjonalt og internasjonalt; utgangspunktet vil være at denne varslingen skjer som en integrert del av ordinær værvarsling.

Strålevernet skal arbeide internasjonalt. Dette gjelder i særlig grad:

- Deltagelse i EUs 6. rammeprogram og andre relevante forskningsprogrammer (NFR) for å fremskaffe ny viten om helse og miljøkonsekvenser og andre effekter av stråling. Kronisk eksponering for lave doser til befolkning og i miljøet er sentrale tema.
- Beskyttelse av det ytre miljø gjennom deltagelse i arbeidet i IAEA (Det internasjonale atomenergibyrådet), IUR (International Union of Radioecologists) og Den internasjonale strålevernkommisjonen
- Videreutvikling av arktisk miljøvernssamarbeid i Arktisk råd og bidra til AMAP-arbeidet (Arctic Monitoring and Assessment Programme)
- Reduksjon av utslipp i Norges nærområder gjennom internasjonalt samarbeid, bla. gjennom aktiv deltagelse i OSPARs radioaktivitetskomitee (RSC) og London-konvensjonen.

I det internasjonale arbeidet for å framskaffe ny viten om helse og miljøkonsekvenser og andre effekter av stråling vil deltakelse i EUs 6. rammeprogram og andre relevante forskningsprogrammer stå sentralt. Videre vil det også i 2004 bli arbeidet med beskyttelse av det ytre miljø gjennom IAEA (Det internasjonale atomenergibyrådet), IUR (International Union of Radioecologists) og Den internasjonale strålevernkommisjonen

Miljøvernssamarbeid i Arktisk råd i AMAP (Arctic Monitoring and Assessment Programme) og gjennom OSPARs radioaktivitetskomitee (RSC) og London-konvensjonen vil fortsette.

Strålevernet skal bistå og rådgi Utenriksdepartementet i arbeid når det gjelder strålevern, atomsikkerhet, ikke spredning og radioaktiv forurensning knyttet til gjennomføringen av Utenriksdepartementets Atomhandlingsplan. Det skal legges særlig vekt på et nært myndighetssamarbeid med russiske myndigheter for nødvendig styrking av deres rolle i forhold til tiltaksprosjekter i Nordvest Russland med redusert risiko som resultat. Strålevernet skal videreutvikle beredskapssamarbeidet med MINATOM i Russland, herunder implementering av IAEA-standarden for beredskap som vil bidra til en lavere terskel for informasjonsutveksling og varsling mellom landene. Ytterligere detaljering avklares i dialog mellom HD og UD i brev fra Utenriksdepartementet til Helsedepartementet/Statens strålevern.

I bistand og rådgivning i spørsmål vedrørende strålevern, atomsikkerhet, ikke spredning og radioaktiv forurensning knyttet til gjennomføringen av Utenriksdepartementets Atomhandlingsplan, vil det bli lagt særlig vekt på et nært myndighetssamarbeid med russiske myndigheter for nødvendig styrking av deres rolle i forhold til tiltaksprosjekter i Nordvest Russland med redusert risiko som resultat. Videre vil beredskapssamarbeidet med MINATOM i Russland bli videreutviklet. En oversikt over arbeidet for U D følger vedlagt (vedlegg 1 side 23).

Når det gjelder informasjonsvirksomhet om gjennomføring og resultater av handlingsplanen vil det være et viktig virkemiddel for å utnytte prosjektresultatene i større grad, og for å synliggjøre effektene av arbeidet også i Norge. Strålevernet skal bidra når det gjelder tiltak på informasjonssiden for å synliggjøre og promotere handlingsplanen i forhold til befolkning, media og myndigheter både nasjonalt og internasjonalt. Dette innbefatter utarbeiding av generelt informasjonsmaterieell samt synliggjøring av konkrete resultater som til enhver tid oppnås når det gjelder hele handlingsplanens bredde.

Strålevernet skal bistå og rådgi Miljøverndepartementet på området radioaktiv forurensning og bidra til en enhetlig forvaltning av det ytre miljø, slik at utslipp av

---

radioaktive stoffer fra nasjonale kilder skal begrenses til nivåer som ikke påvirker naturmiljøet. Strålevernet skal arbeide for aksepterte nasjonale og internasjonale vurderinger av risiko og konsekvenser ved ulike situasjoner når det gjelder radioaktivt materiale og atomanlegg i Nordvest Russland. Strålevernet skal arbeide for at trusselvurderinger som beskriver sannsynlighet og konsekvenser av hendelser, ligger til grunn før ulike tiltak settes i verk i Nordvest Russland. Strålevernet skal videreutvikle norsk–russisk miljøvernssamarbeid om radioaktivitet i nordområdene og bidra til en helhetlig forvaltning når det gjelder miljøtrusler i nordområdene. Strålevernet skal samarbeide med relevante russiske myndigheter når det gjelder miljø, helse og sikkerhet for i større grad å sikre åpne prosesser når det gjelder konsekvensvurderinger rundt radioaktivt materiale og atomanlegg i Russland. Ytterligere detaljering avklares i dialog mellom HD og MD i brev fra Miljøverndepartementet til Helsedepartementet/Statens strålevern.

I arbeidet for Miljøverndepartementet på området radioaktiv forurensning mv vil spørsmål knyttet til begrenning av utslipp av radioaktive stoffer fra nasjonale kilder stå sentralt.

Det vil videre bli arbeidet for å utvikle aksepterte nasjonale og internasjonale vurderinger av risiko og konsekvenser ved ulike situasjoner når det gjelder radioaktivt materiale og atomanlegg i Nordvest Russland. Trusselvurderinger som beskriver sannsynlighet og konsekvenser av hendelser skal ligge til grunn før ulike tiltak settes i verk i Nordvest Russland.

I norsk–russisk miljøvernssamarbeid om radioaktivitet tar en sikte på å få en helhetlig forvaltning når det gjelder miljøtrusler i nordområdene. Strålevernet vil samarbeide med relevante russiske myndigheter når det gjelder miljø, helse og sikkerhet for i større grad å sikre åpne prosesser når det gjelder konsekvensvurderinger rundt radioaktivt materiale og atomanlegg i Russland.

En oversikt over arbeidet for MD følger vedlagt (vedlegg 2 side 23).

Strålevernet skal følge opp rapport om mobiltelefon og helse ved å oppdatere Strålevernets informasjon på nettet og være pådriver for grundigere vurdering og informasjon ved plassering av basestasjoner og vurdere behovet for å ha en offentlig oversikt over disse.

En rapport om bruk mobiltelefon og helse, som ble utarbeidet i 2003, vil bli fulgt opp ved å oppdatere informasjon på nettet. Videre vil det være særlig aktuelt å være pådriver for grundigere vurdering og informasjon ved plassering av basestasjoner samt vurdere behovet for å ha en offentlig oversikt over disse.

Strålevernet skal holde seg løpende orientert om forskning på området biologiske effekter av elektromagnetiske felt – herunder også el-overfølsomhet, dette skal skje i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet som har ansvaret for pasientaspektene.

I samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet, som har ansvar for pasientaspektene, tar en sikte på å være à jour mht nyere forskning på området biologiske effekter av elektromagnetiske felt – herunder også el-overfølsomhet.

4.1.2 Strålevernet skal overvåke radioaktivitet og stråling i arbeidsmiljø, samt stråledoser til befolkning, arbeidstakere og pasienter

Delmål 12	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	7	5	0	490
Strålevern og sikkerhet	218	825	0	0
Total	225	830	0	490

Strålevernet skal gjennomføre matvare- og helkroppsundersøkelser for kunnskap om stråledoser fra radioaktiv forurensning til den norske befolkningen. Beregnede stråledoser til utsatte befolkningsgrupper og gjennomsnittsbefolkning for de siste 5 årene skal rapporteres i 2004.

Det vil bli gjennomført matvare- og helkroppsundersøkelser for å få kunnskap om stråledoser fra radioaktiv forurensning til den norske befolkningen. En rapport som viser beregnede stråledoser til utsatte befolkningsgrupper og gjennomsnittsbefolkning for de siste 5 årene, vil bli utarbeidet.

Strålevernet skal undersøke spesielt eksponering for ioniserende stråling i arbeidsmiljø hos utvalgte arbeidstakere: ortopedier, reaktoransatte samt kartlegge fingerdoser til arbeidstakere ved noen spesielle arbeidsoperasjoner. Videre skal Strålevernet utvikle metoder for måling av UV-doser hos arbeidstakere og befolkning. Strålevernet skal sammen med Statens arbeidsmiljøinstitutt og Fysisk institutt, Universitetet i Oslo gjennomføre en helseundersøkelse av arbeidstakere med høy eksponering for magnetfelt.

Det vil bli utført en undersøkelse for å kartlegge eksponering for ioniserende stråling i arbeidsmiljø hos utvalgte arbeidstakere som ortopedier og reaktoransatte. Videre vil en kartlegge fingerdoser til arbeidstakere ved noen spesielle arbeidsoperasjoner. Når det gjelder ikke-ioniserende stråling, vil det bli søkt utviklet metoder for måling av UV-doser hos arbeidstakere og befolkning. I samarbeid med aktuelle forskningsmiljø vil det bli foretatt en helseundersøkelse av arbeidstakere med høy eksponering for magnetfelt.

Strålevernet skal igangsette en spørreundersøkelse for å kartlegge nordmenns solingsvaner, både i naturlig sol og solarier. Strålevernet skal videre være pådriver for at kommunene gjennomfører solarietilsyn.

Når det gjelder eksponering for UV, vil det bli utført en solingsvaneundersøkelse. Videre vil det, med utgangspunkt i at tilsynet med solstudioer er delegert, gjennomført flere tiltak for å gjøre kommunene i stand til å utføre slike tilsyn.

Strålevernet skal kartlegge omfanget av medisinsk strålebruk (stråleterapi, nukleærmedisin, røntgendiagnostikk). I samarbeid med berørte fagmyndigheter skal det gjennomføres en kritisk gjennomgang av en mulig utvikling mot økt samlet befolkningsdose.

I 2004 vil det bli utført en kartlegging av medisinsk strålebruk i norsk medisin og i samarbeid med andre fagmyndigheter gjennomført en analyse for å få fram utviklingen mht samlet dose til befolkningen.

4.1.3 Strålevernet skal overvåke radioaktivitet og stråling i det ytre miljø

Delmål 13	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	305	1.235	165	3.344
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	305	1.235	165	3.344

Strålevernet skal bidra til at LORAKON-systemet til Mattilsynet fortsatt er operativt og kvalitetssikret, og derigjennom bidra til å løse dagens problemer knyttet til kontroll av matvareproduksjon og radioaktiv forurensning etter Tsjernobylulykken.

Arbeidet med overvåking og kontroll av radioaktiv forurensning av mat ved hjelp av bl a LORANKON-systemet etter Tjernobylulykken vil fortsette også i 2004.

Informasjon om radioaktiv forurensning i marint og terrestrisk miljø skal være tilgjengelig for myndigheter, næringsliv, media og publikum. Strålevernet skal sammenstille utslippsdata fra norske og utenlandske kilder og gjennomføre feltarbeid og radioaktivitetsanalyser i henhold til overvåkningsprogrammer. Ved hjelp av stråledosemodeller skal arbeidet med konsekvensvurdering av radioaktiv forurensning for helse og miljø planlegges og igangsettes.

Informasjon om radioaktiv forurensning i marint og terrestrisk miljø kommer fortsatt til å være tilgjengelig for myndigheter, næringsliv, media og publikum.

Utslippsdata fra norske og utenlandske kilder og gjennomføre feltarbeid og radioaktivitetsanalyser i henhold til overvåkningsprogrammer vil bli sammenstilt. Ved hjelp av stråledosemodeller vil arbeidet med konsekvensvurdering av radioaktiv forurensning for helse og miljø planlegges og igangsettes.

4.1.4 Strålevernet skal påse at menneskelig aktivitet som medfører forhøyet naturlig ioniserende stråling fra omgivelsene, er forsvarlig

Delmål 14	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	107	370	20	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	107	370	20	0

Radonnivåene i nybygg og eksisterende hus skal begrenses gjennom samarbeide med berørte sentrale myndigheter, kommunene og byggebransjen. Ulike alternativer og strategier for forebyggende tiltak, både knyttet til bygningsteknikk og kommunenes arbeid med areal- og reguleringsplaner, skal utredes ved hjelp av kost-nytte vurderinger.

Radonnivåene i nybygg og eksisterende hus vil bli forsøkt begrenset gjennom et samarbeide med berørte sentrale myndigheter, kommunene og byggebransjen. I den sammenheng vil også ulike alternativer og strategier for forebyggende tiltak, både knyttet til bygningsteknikk og kommunenes arbeid med areal- og reguleringsplaner bli utredet.

Strålevernet skal oppsummere erfaringene med tilskuddsordningene til forebyggende radontiltak i privatboliger 1998-2003 administrert av Husbanken.

En oppsummering av erfaringene med tilskuddsordningene til forebyggende radontiltak i privatboliger 1998-2003 administrert av Husbanken vil bli foretatt.

Strålevernet skal i 2004 undersøke utslipp av naturlige radioaktive stoffer fra olje- og gassproduksjonen, og eventuelle konsekvenser av disse utlippene. Videre skal Strålevernet etablere et bedre grunnlag for å videreutvikle forvaltning av utslipp av radioaktive stoffer fra industri og ellers arbeide internasjonalt for en harmonisering når det gjelder utslipp av naturlig radioaktivitet.

Utslipp av naturlige radioaktive stoffer fra olje- og gassproduksjonen og eventuelle konsekvenser av disse utlippene, vil bli undersøkt. Videre vil Strålevernet etablere et bedre grunnlag for å videreutvikle forvaltning av utslipp av radioaktive stoffer fra industri og ellers arbeide internasjonalt for en harmonisering når det gjelder utslipp av naturlig radioaktivitet.

4.2 Forsvarlig strålebruk og atomsikkerhet

4.2.1 Strålevernet skal påse at all bruk av stråling er forsvarlig og at bruker, befolkning og miljø er vernet, samt at strålebrukere har tilstrekkelig egenkompetanse

Delmål 21	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	0	0	0	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	0	0	0	0

Strålevernet skal i 2004 gjennomgå utslipp fra norske virksomheter med spesiell vekt på sykehus, og komme med krav om hvordan denne type utslipp skal håndteres i henhold til ny forskrift.

Utslipp fra norske virksomheter med spesiell vekt på sykehus vil bli gjennomgått, og krav om hvordan denne type utslipp skal håndteres i henhold til ny forskrift vil bli fremmet.

4.2.2 Strålevernet skal føre tilsyn med at medisinsk bruk av stråling er berettiget og optimalisert og at doser og eksponering er kjent, samt påse at strålebruken er i samsvar med medisinsk anerkjente og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder

Delmål 22	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	0	0	0	0
Strålevern og sikkerhet	374	1.600	0	0
Total	374	1.600	0	0

Strålevernet skal utvikle modeller for tilsyn etter ny forskrift som skal implementeres med overgangsordninger. Samtlige helseregioner besøkes for å spre informasjon om den nye forskriften, og det skal gjøres opp status mht hvordan forskriften er oppfylt. Dette skal dekke både stråleterapi, røntgendiagnostikk og nukleærmedisin.

Modeller for tilsyn etter ny forskrift vil bli utviklet. Samtlige helseregioner vil bli besøkt for mht å gi informasjon om den nye forskriften; status vil bli beskrevet – en beskrivelse som dekker både stråleterapi, røntgendiagnostikk og nukleærmedisin.

Strålevernet skal koordinere arbeidet med virksomhetsrapportering fra stråleterapisentraene og bidra til utvikling av bedre kvalitetsindikatorer og

rekvisisjoner. Kliniske revisjoner vil bli videreført som et forsøksprosjekt. Det skal utarbeides en handlingsplan for dosimetri i Norge.

Det er planlagt for at Strålevernet skal koordinere arbeidet med virksomhetsrapportering fra stråleterapisentraene og bidra til utvikling av bedre kvalitetsindikatorer og rekvisisjoner. Kliniske revisjoner vil bli videreført som et forsøksprosjekt. En handlingsplan for dosimetri i Norge vil bli uarbeidet.

4.2.3 Strålevernet skal føre tilsyn med at drift av atomanlegg og bruk av spaltbart materiale er sikker og i samsvar med internasjonale konvensjoner, konsesjons- og driftsvilkår

Delmål 23	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	19	10	0	0
Strålevern og sikkerhet	55	150	0	0
Total	74	160	0	0

I forhold til Institutt for energiteknikk skal Strålevernet gjennomføre tilsyn der erfaringer i 2003 tas i bruk for et systemisert tilsyn, spesielt med avfallsbehandling og drift av lagre i Himdalen. Videre skal det føres tilsyn med utslipp fra IFEs anlegg, forberede behandlingen av søknad om fornyet utslippstillatelse, samt følge opp konsesjonsbetingelsen om konsekvensvurdering etter plan- og bygningsloven av de konsesjonsbelagte anlegg. Konsekvensutredningen skal ferdigstilles innen utgangen av 2004.

I tilsynet av Institutt for energiteknikk vil Strålevernet legge vekt på de erfaringene en har fra 2003 mht systemisert tilsyn, spesielt med avfallsbehandling og drift av lagre i Himdalen. Videre vil det bli ført tilsyn med utslipp fra IFEs anlegg. Konsesjonsbetingelsen og konsekvensvurdering etter plan- og bygningsloven av de konsesjonsbelagte anlegg vil bli fulgt opp.

Strålevernet skal overta ansvaret for safeguard-systemet og ansvaret for rapportering til IAEA.

Strålevernet overtar ansvaret for safeguard-systemet og ansvaret for rapportering til IAEA fom 2004.

4.2.4 Strålevernet skal påse at enhver tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering av strålekilder er forsvarlig

Delmål 24	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	12	100	0	0
Strålevern og sikkerhet	80	80	0	0
Total	92	180	0	0

Strålevernet skal utarbeide veiledere til ny forskrift, slik at forvaltningspraksis når det gjelder tilvirkning, import, eksport, transport, overdragelse, besittelse, installasjon, bruk, håndtering og avfallsdisponering blir bedre kjent blant brukerne. Strålevernet skal videre på området import, eksport og avfallsdisponering arbeide mot andre norske myndigheter for å få en mer enhetlig sakshåndtering i forhold til internasjonale konvensjoner og avtaler.

Strålevernet vil utarbeide veiledere for å oppnå en god forvaltningspraksis i henhold til ny forskrift.

Strålevernet skal sette i gang arbeid med utvikling av nytt register basert på moderne databaser som inneholder alle relevante opplysninger om strålekilder i Norge samt involverte virksomheter, herunder strålemedisinsk apparatur og utstyr.

Utvikling av et databasebasert register med relevante opplysninger om strålekilder i Norge samt involverte virksomheter, herunder strålemedisinsk apparatur og utstyr vil bli påbegynt.

4.3 God beredskap

4.3.1 Strålevernet skal ha oppdaterte trusselbilder og -analyser for alle typer atom- og strålingsulykker - også de som gjelder for bruk av kjernefysiske og radiologiske stridsmidler i terror, krise og krig

Delmål 31	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	106	2.130	0	0
Strålevern og sikkerhet	20	140	15	20
Total	126	2.270	15	20

Strålevernet skal som leder av Kriseutvalget ved atomulykker arbeide for en adekvat beredskap for å håndtere samfunnets informasjonsbehov ved atomulykker eller andre hendelser som medfører utslipp av radioaktivitet. Strålevernet skal videre følge opp implementering av Kriseutvalgets landtidsplan for oppgradering av atomberedskapen i forhold til de bevilgninger som er gitt til formålet.

Som leder av Kriseutvalget ved atomulykker vil Strålevernet arbeide for en adekvat beredskap for å håndtere samfunnets informasjonsbehov ved atomulykker eller andre hendelser som medfører utslipp av radioaktivitet.

Det vil bli arbeidet med en implementering av Kriseutvalgets landtidsplan for oppgradering av atomberedskapen i forhold til de bevilgninger, som er gitt bl. a. for å forberede oppgraderingen av målesystemer og ulike prognoseverktøy.

Mobilt laboratorium tas i bruk i organisasjonen ved opplæring og prosedyreutvikling.

Strålevernet skal revurdere beredskaps- og sikkerhetskravene ved anløp av reaktordrevne fartøyer og bidra til harmonisering av planverk knyttet til anløpshavner for reaktordrevne fartøy.

Beredskaps- og sikkerhetskravene ved anløp av reaktordrevne fartøyer, skal gjennomgås. Strålevernet skal bidra til harmonisering av planverk knyttet til anløpshavner for reaktordrevne fartøy vil bli revurdert.

Strålevernet skal gjennomføre tilsyn med fysisk sikring av alle blodbestrålingsanlegg i Norge og hos utvalgte brukere av mobile kilder.

Tilsyn med fysisk sikring av alle blodbestrålingsanlegg i Norge og hos utvalgte brukere av mobile kilder vil bli gjennomført.

4.3.2 Strålevernet skal utvikle den landsdekkende beredskapsorganisasjonen ved samarbeid og øvelser nasjonalt og internasjonalt

Delmål 32	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	10	23	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	76	3.119	40	1.288
Strålevern og sikkerhet	20	140	0	0
Total	106	3.282	40	1.288

Det skal arrangeres en stor øvelse for beredskapsorganisasjonen (sentralt og regionalt) for å styrke beredskapsorganisasjonens krisehåndteringsevne, samt at andre relevante nasjonale og internasjonale øvelser skal utnyttes for å styrke krisehåndteringsevnen.

En stor øvelse for beredkapsorganisasjonen vil bli gjennomført for å styrke beredkapsorganisasjonens krisehåndteringsevne. En tar sikte på å utnytte andre relevante nasjonale og internasjonale øvelser for å styrke krisehåndteringsevnen.

Fylkesmannssamarbeidet med prosjekter, kurs- og øvingstiltak skal videreføres. Plan og veileder skal revideres. Arbeidet med implementering av beredskap i kommunene videreføres, og planleggingsgrunnlag gjennomgås med hensyn på revisjon. Arbeidet med å forberede planlegging av atomulykkesberedskap ved krise/krig videreføres. Strålevernet skal (som ledd i sitt arbeid med å revidere sine beredskapsplaner og forberede planlegging av atomulykkesberedskap ved krise og krig) delta i revisjonen av Nasjonalt beredskapssystem og Helsedepartementets beredskapsplan.

Fylkesmannssamarbeidet med prosjekter, kurs- og øvingstiltak vil bli videreført; det samme gjelder arbeidet med implementering av beredskap i kommunene og planleggingen av atomulykkesberedskap ved krise/krig. Strålevernet vil delta i revisjonen av Nasjonalt beredskapssystem.

Strålevernet vil gjennomføre ett kurs i kriseinformasjon ved atomulykker (for Fylkesmannens informasjonsapparat). Strålevernet vil delta i Styringsgruppen for opprettholde og styrke samarbeidet mellom Statens strålevern og fylkesmennene om atomulykkesberedskapen.

Strålevernet har formannskapet i den nyopprettede koordineringsgruppen for internasjonal atomberedskap under IAEA og vil ha ansvaret for å lede arbeidet med å koordinere internasjonalt beredskapssamarbeide. Det skal utarbeides en langsiktig aksjonsplan for videreutvikling og koordinering av internasjonalt beredskapsarbeide for IAEA og alle medlemsland for perioden 2003 - 2008.

I forbindelse med at Strålevernet har formannskapet i den nyopprettede koordineringsgruppen for internasjonal atomberedskap under IAEA og vil det ha ansvaret for å lede arbeidet med å koordinere internasjonalt beredskapssamarbeide. Aksjonsplan for videreutvikling og koordinering av internasjonalt beredskapsarbeid for IAEA og alle medlemsland for perioden 2003 – 2008 vil bli utarbeidet.

Strålevernet skal bistå Tollvesenet i deres arbeide med å hindre ulovlig import og eksport av spaltbart og radioaktivt materiale. Dette innebærer bl.a. nødvendig bistand ved grensekontroll ved Storskog. Strålevernet skal bidra til vedlikehold og kompetanse.

Tollvesenet vil få bistand til vedlikehold og kompetanseutvikling til arbeidet med å hindre ulovlig import og eksport av spaltbart og radioaktivt materiale.

4.3.3 Strålevernet skal bidra gjennom rådgivning til at den utøvende helsetjenesten har en adekvat beredskap ved atom- og strålingsulykker

Delmål 33	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	25	200	0	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	25	200	0	0

Strålevernets rolle som pådriver, veileder og tilrettelegger overfor helsetjenesten skal videreutvikles gjennom samarbeid om kompetanseheving, seminarer etc. og gjennom samarbeid med andre helsemyndigheter. Strålevernet skal etablere samarbeid med bl.a. fylkesmennene ift oppfølging av lov om helsemessig og sosial beredskap. Det nordiske helseberedskapsarbeidet knyttet til avtalen under Nordisk Ministerråd og internasjonalt helseberedskapsarbeid skal videreføres. Strålevernet skal samarbeide med Ullevål universitetssykehus og sentrale helsemyndigheter om utviklingen av landsfunksjon og kompetansesenter for behandling av pasienter utsatt for ABC hendelser. Strålevernet skal fortsette samarbeidet med Forsvaret.

Rollen som pådriver, veileder og tilrettelegger overfor helsetjenesten vil bli videreutviklet ved et samarbeid om kompetanseheving, seminarer etc. og gjennom samarbeid med andre helsemyndigheter.

Samarbeid med bl.a. fylkesmennene ift oppfølging av lov om helsemessig og sosial beredskap etableres. Det nordiske helseberedskapsarbeidet knyttet til avtalen under Nordisk Ministerråd og internasjonalt helseberedskapsarbeid skal videreføres.

Strålevernet tar sikte på å samarbeide med Ullevål universitetssykehus og sentrale helsemyndigheter om utviklingen av landsfunksjon og kompetansesenter for behandling av pasienter utsatt for ABC hendelser. Samarbeidet med Forsvarets sanitet fortsetter.

Strålevernet skal evaluere ordningen med jodtabletter i beredskapssammenheng, samt informasjon til kommuner/helsetjenesten om bruk av jodtabletter som forebyggingstiltak i en krisesituasjon.

Distribusjonsordninger vil bli gjennomgått med tanke på avklaring og hvilke informasjonsmaterieill.

4.3.4 Strålevernet skal lede operativ krisehåndtering på nasjonalt nivå

Delmål 34	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	26	280	0	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	26	280	0	0

Strålevernets beredskapsplaner skal revideres og sårbarhetsreduserende tiltak skal iverksettes bl.a. med utgangspunkt i den gjennomførte RoS-analysen. Det skal etableres et system for implementering av erfaringer fra øvelser og hendelser i beredskapsplanene. Mobilt laboratorium skal tas i bruk i organisasjonen ved opplæring og prosedyreutvikling. ARGOS, Kriseutvalgets beslutningsstøtteverktøy, skal holdes operativt. Strålevernet skal (som ledd i sitt arbeid med å revidere sine beredskapsplaner og forberede planlegging av atomulykkesberedskap ved krise og krig) delta i revisjonen av Nasjonalt beredskapssystem og Helsedepartementets beredskapsplan.

Beredskapsplaner vil bli revidert og sårbarhetsreduserende tiltak iverksatt. Etableringen av et system for implementering av erfaringer fra øvelser og hendelser i beredskapsplanene vil stå sentralt. ARGOS, Kriseutvalgets beslutningsstøtteverktøy vil bli holdt operativt.

Planen er at Strålevernet skal delta i revisjonen av Nasjonalt beredskapssystem og Helsedepartementets beredskapsplan.

4.4 En kompetent og effektiv organisasjon i et godt arbeidsmiljø

4.4.1 Strålevernet skal ha god kunnskap om miljø- og helsekonsekvenser og andre effekter av stråling

Delmål 41	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	2	30	0	0
Plan og administrasjon	0	0	0	0
Beredskap og miljø	41	270	0	0
Strålevern og sikkerhet	101	855	0	0
Total	144	1.155	0	0

FoU samt formidling vil også i 2004 være en gjennomgående del av virksomheten.

4.4.2 Strålevernet skal ha god og trygg ledelse med forståelse for samarbeid og samhandling i en kunnskapsorganisasjon

Delmål 42	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	40	190	0	0
Plan og administrasjon	40	200	0	0
Beredskap og miljø	182	545	0	0
Strålevern og sikkerhet	159	140	0	0
Total	421	1.075	0	0

Et lederutviklingsprogram ble påbegynt i forbindelse med omorganiseringen i 2001; dette vil bli videreført også i 2004 ved ledersamlinger for alle med lederoppgaver og ved deltakelse på eksterne lederkurs og konferanser.

4.4.3 Strålevernet skal ha en effektiv og god utnyttelse av personal- og økonomiressurser

Delmål 43	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	0	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	80	0	0	0
Beredskap og miljø	0	0	0	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	80	0	0	0

Det vil bli gjennomført et bedriftsinternt kurs på totalt 16 timer for alle de ansatte. I 2004 vil det bli foretatt en kostnadsanalyse av regnskapene fra 2002 og 2003.

4.4.4 Strålevernet skal ha riktig kvalitet på stabs- og støttetjenester

Delmål 44	Internt		Ekstern	
	Uker	Tusen	Uker	Tusen
Drift - felles	0	15.666	0	0
Direktør og stab	0	0	0	0
Plan og administrasjon	440	0	0	0
Beredskap og miljø	0	0	0	0
Strålevern og sikkerhet	0	0	0	0
Total	440	15.666	0	0

Det vil bli kontinuerlig arbeidet med å tilpasse stabs- og støttetjenestene de behov Strålevernet har. Videre vil arbeidet med effektivisering og kostnadsreduksjon bli videreført.

Innføring av miljøledelse i statlige virksomheter

I forbindelse med kravet om at alle statlige etater og virksomheter skal ha innført miljøledelse som en integrert del av organisasjonens styringssystemer, vil det bli utarbeidet et program for å gjøre driften av Statens strålevern mer miljøvennlig bl a gjennom innkjøp av varer og tjenester, energibruk, transport og avfallshåndtering.

Økonomiforvaltning

Nytt økonomireglement i staten regner en med trer i kraft fra 1. januar 2004, vil en sørge for at for at nødvendige økonomisystemer, dvs. regnskapssystemer og lønns- og personalsystemer er på plass.

En nærmere konkretisering av hva dette innebærer vil først kunne bli avklart når det blir klart hvilke krav Helsedepartementet vil sette. Departementet har bebudet et eget brev om dette.

5 Lønns- og bemanningsoversikt

Kostnadssted/kkr	Post 01	Post 21	Samlet
Direktør og stab	1 824,3	-	1 824
PoA	5 201	-	5 201
BoM	10 384,1	5 633,8	16 018
SoS	11 947,3	337,7	12 285
Lønnsfølgekostnader	4 139	842	4 981
Samlet	33 496	6 813,4	40 309

Direktør	Stab	Avdeling Plan og administrasjon	Avdeling Beredskap og miljø	Avdeling Strålevern og sikkerhet
1 direktør	1 inform. sjef	1 avdelingsdirektør	1 avdelingsdirektør	1 avdelingsdirektør
	1 rådgiver	1 økonomisjef	1 seniorrådgiver	1,7 overlege
	1 førstekonsulent	1 hovedbibliotekar	2,9 seksjonssjefer	2,9 seksjonssjefer
	1 seniorrådgiver	1 arkivleder	18 forskere	0,6 seniorrådgiver
		1 avdelingsbibliotekar	6,5 rådgivere	13,65 forskere
		3 overingeniører	1,9 prosjektleder	3,8 rådgivere
		2 førstekonsulenter	3,5 førstekonsulenter	1 førstekonsulent
		1,8 konsulent	4 overingeniører	3,1 konsulenter
		0,9 sekretær	3 avdelingsingeniører	1 avdelingsradiograf
		1 driftsleder		2 overingeniører
		1 husøkonom		2 avdelingsingeniører
		1 lærling		
1	4,0	15,7	41,8	32,75

6 Plan for rapporteringen til HD i 2004

Innen	
18. februar	Årsrapport 2003
01.mars	Periodisert budsjett Virksomhetsplan 2004
11.mars (etatsstyringsmøte, vår)	Rapport vedr. budsjett og resultatoppfølging 2003 Statusrapport vedr. økonomiforvaltningen
20. juni	Regnskapsrapport av økonomiske data per 31.05.03 Posterings på andre kapittel enn kapittel 0715 Prognoser Egen vurdering
15.september	Økonomiske data per 31.08.03 Posterings på andre kapittel enn kapittel 0715 Prognoser Egen vurdering Rapport - økonomihåndbok
september (etatsstyringsmøte, høst)	Resultatoppnåelse pr 30.05.04 Gjennomføring av budsjett 2004 Hovedlinjene for budsjett 2005 Status, økonomiforvaltningen
20.januar 2005	Årsavslutning 2004, samt bidrag til forklaring til statsregnskapet

---

Vedlegg

1 Tabellarisk oversikt, arbeidet for Utenriksdepartementet

Det vises til pkt 4.1.1 – bistand og rådgivning for Utenriksdepartementet

Oppdrag	Midler (kk)
Kvalitetssikring av prosjekter før behandling i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker	1 800
Myndighetssamarbeid	5 700
Beredskapssamarbeid med Russland	1 250
Informasjonsformidling	0 250
Samlet	9 000

2 Tabellarisk oversikt, arbeidet for Miljøverndepartementet

Det vises til pkt 4.1.1 - bistand og rådgivning for Miljøverndepartementet

Oppdrag	Midler (kk)
Overvåking	4 4000
Samlet	4 400

StrålevernRapport 2004:1

Avvikshåndtering ved norske stråleterapisentre
Forslag til felles system utarbeidet av arbeidsgruppe oppnevnt
av Statens strålevern som del av arbeidet med kvalitetssikring i
stråleterapi (KVIST)

StrålevernRapport 2004:2

The Radiological Environment of Svalbard

